

Положення про авторське право в картографії

(Затверджено спільним наказом Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України та Державного агентства України з авторських і суміжних прав при Кабінеті Міністрів України від 26 серпня 1997 р. № 85/41)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає порядок регулювання правовідносин, пов'язаних зі встановленням авторського права на всі види картографічних творів та їх використанням.

1.2. Положення розроблено на основі Закону України "Про авторське право і суміжні права".

1.3. Дія Положення поширюється на фізичних та юридичних осіб незалежно від форми власності, які мають відношення до створення, поширення та використання картографічних творів.

2. КАРТОГРАФІЧНІ ТВОРИ, ЩО ОХОРОНЯЮТЬСЯ

2.1. Основним об'єктом захисту авторським правом у картографії є картографічні твори, які відповідно до законодавства України про авторське право входять до переліку творів, що охороняються.

До картографічних творів належать твори в будь-якій матеріальній формі, основою яких є картографічне зображення.

2.2. Авторське право поширюється на картографічні твори незалежно від їх призначення, тематики, змісту, достоїнства, обсягу, а також способу їх відтворення в графічній, цифровій чи будь-якій іншій формі.

2.3. Об'єктом авторського права є як весь картографічний твір, так і його частина, що розглядається як окрема складова незалежно від форми цієї складової (художній дизайн, переклад, фотографія тощо).

2.4. Підлягають захисту авторським правом як первинні, оригінальні картографічні твори, так і ті, що були одержані в результаті творчої переробки твору, яка призвела до суттєвих змін його змісту чи форми.

2.5. Картографічними творами, що охороняються, є:

- всі види атласів, карт, планів, картосхем незалежно від їх форми та виду носія інформації;
- аерокосмофотокарти, аерокосмофотоплани, аерокосмофотосхеми, їх похідна продукція;
- цифрові карти і плани (цифрові моделі місцевості), інша картографічна інформація на машинних носіях, їх програмне забезпечення;
- картографічний зміст глобусів, рельєфні карти і плани, похідні пластичні твори;
- рекламна картографічна продукція;
- схеми, ескізи, ілюстрації, що стосуються географії, топографії, картографії, архітектури тощо.

2.6. Підлягають захисту також літературні, наукові, художні та інші твори картографічної тематики (нормативно-технічна література, наукові публікації, періодичні видання, монографії, каталоги, довідники, газетири картографічного змісту тощо).

Встановлення авторського права на ці твори здійснюється за аналогією з літературними, науковими, художніми та іншими видами творів у відповідності з чинним законодавством.

3. ВИЗНАЧЕННЯ І ВСТАНОВЛЕННЯ СУБ'ЄКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

3.1. Виникнення і здійснення прав, передбачених законодавством з авторського права, не вимагають виконання будь-яких формальностей.

Первинним суб'єктом, якому належить авторське право на картографічний твір, є автор. Автором вважається особа, зазначена як автор на оригіналі або примірнику картографічного твору, якщо в судовому порядку не буде доведено інше.

3.2. Авторське право на картографічні твори виникає з моменту створення нових, оригінальних чи творчої переробки існуючих картографічних творів або їх складових частин, виражених у будь-якій матеріальній формі, яка дозволяє здійснити їх відтворення.

3.3. Авторами картографічних творів можуть бути як окремі автори, так і авторські колективи незалежно від посади, професії, віку, спільною творчою працею яких створено цей твір.

Відносини між співавторами та частка творчої участі кожного з них у створенні картографічного твору визначаються договором, укладеним між ними.

3.4. Співавторство редактора, наукового консультанта, рецензента, перекладача, програміста чи іншого виконавця робіт при створенні картографічного твору виникає у випадку, якщо ці роботи спричинили суттєві зміни змісту чи форми твору.

3.5. Автору складеного картографічного твору належить авторське право на здійснений ним загальний підбір та упорядкування окремих складових частин твору.

Автори окремих творів, які входять до складеного картографічного твору, мають право на використання свого твору незалежно від складеного, якщо інше не передбачено договором між

ними.

3.6. Творчими роботами, в результаті яких виникає авторське право при створенні картографічних творів, є:

- розробка нової оригінальної програми чи проекту картографічного твору або серії взаємопов'язаних творів (форма твору, призначення, математична основа, зміст, спосіб картографічного зображення, методика передачі інформації тощо);
- розробка авторського оригіналу картографічного твору (тематичний зміст, система умовних знаків, художнє оформлення, переклад тощо);
- розробка нових геоінформаційних технологій, програмних комплексів для створення, обробки та зберігання цифрової картографічної інформації;
- розробка картографічного змісту та нових технологій при створенні глобусів, рельєфних карт і планів, похідних пластичних творів.
- інші творчі роботи картографічного змісту.

3.7. Щодо інших творів картографічної тематики, творчими роботами, в результаті яких виникає авторське право на твір, є:

- розробка нормативно-технічних та інших документів, що визначають форму, зміст, точність та методи створення чи поновлення картографічних творів;
- створення нових каталогів, газетирів, довідників картографічної інформації;
- наукові розробки, публікації, монографії картографічної тематики тощо.

3.8. Не відносяться до творчих роботи:

- що виконуються за вимогами діючих нормативно-технічних документів у технологічних процесах створення чи поновлення картографічних творів;
- з підготовки картографічних творів до видання та видавничі роботи;
- технічне редагування, коректура, інші роботи технічного характеру;
- надання статистичних та інших вихідних довідкових даних і матеріалів;
- консультування і рецензування, що не спричинює суттєвих змін у змісті чи формі твору тощо.

3.9. Авторське право і право власності на матеріальний об'єкт, в якому виражено картографічний твір, не залежить одне від одного.

Авторам картографічних творів належать особисті немайнові і майнові права, передбачені чинним законодавством про авторське право.

3.10. Особисті немайнові права авторів не можуть бути передані іншим фізичним чи юридичним особам.

Майнові права авторів можуть бути передані (відступлені) іншим фізичним чи юридичним особам на умовах, передбачених законодавством. Передача (відступлення) авторського права оформляється авторським договором.

3.11. Автору або особі, яка має авторське право, належить виключне право на використання картографічного твору в будь-якій формі і будь-яким способом.

3.12. Авторське право на картографічні твори, створені за договором з автором, який працює за наймом, належить його автору. Виключне право на використання цих творів належить особі, з якою автор перебуває в трудових відносинах (роботодавцю), якщо інше не передбачене договором між ними.

3.13. Авторське право на картографічні твори, створені на договірних умовах за участю або за кошти декількох фізичних чи юридичних осіб, та врегулювання правовідносин, пов'язаних з їх використанням, визначаються договірними умовами між ними, якщо інше не передбачене законодавством.

3.14. Майнові права та виключне право на використання картографічних творів, створених на кошти державного бюджету, належить державі в особі відповідних міністерств, відомств чи інших державних установ, за замовленням або за участю яких були створені ці твори.

Майнові права на картографічні твори, створені на бюджетні кошти державних відомств, установ та організацій колишнього СРСР, належать їх правонаступникам згідно з чинним законодавством та міждержавними угодами.

3.15. При створенні нових картографічних творів з використанням існуючих державних картографічних видань як географічної основи за власниками цих видань залишається авторське право на географічну основу, незалежно від способу і форми її подальшого використання.

4. ЗАСТОСУВАННЯ ЗНАКА ОХОРОНИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

4.1. Відповідно до прав авторів та осіб, що мають авторське право, знак охорони авторського права на картографічних творах застосовується наступним порядком:

- картографічні твори, видані зі знаком охорони авторського права державних чи інших структур колишнього СРСР, перевидуються чи тиражуються зі збереженням цього знака (мовою оригіналу):

© Госгеодезия СССР, 1990

© Укргеодезкартографія, 1995 (перевидання);

- знак охорони авторського права на картографічних творах, створених за кошти державного бюджету, складається з повного або скороченого найменування відомства чи установи, якими було створено твір:
  - © Укргеодезкартографія, 1995;
- на картографічних творах, створених на кошти або за участю декількох відомств, установ, організацій, — відповідно до майнових прав та участі кожного в їх створенні:
  - © Укргеодезкартографія, 1995 (географічна основа)
  - © Укрнафта, 1995 (тематичний зміст);
- на картографічних творах, створених з використанням картографічної основи державних видань:
  - © Укргеодезкартографія, 1994 (географічна основа)
  - © НВП “Картографія”, 1995 (тематичний зміст)
  - © МП “Атлас” (художній дизайн);
- на картографічних творах, створених за власні кошти за участю декількох фізичних чи юридичних осіб:
  - © Українське аерогеодезичне підприємство, 1993
  - © СП “Глобус”, 1995 (історична довідка)
  - © Іванов П.А. (фотографії);
- на картографічних творах, де автори або особи, що мають авторське право, передали майнові права іншим особам:
  - а) без зазначення імен авторів:
    - © Укргеоінформ, 1995;
  - б) із зазначенням імен авторів:
    - © МП “Абрис”, 1995
    - © Іванов П.А. (переклад).

На інших картографічних творах порядок застосування знака охорони авторського права визначається вимогами законодавства з авторського права та цього Положення.

4.2. На картографічних творах знак охорони авторського права розміщується:

- на одноаркушевих виданнях — під вихідними даними;
- в атласах, буклетах, газетирах тощо — на зворотному боці титульного аркуша, внизу, праворуч;
- на всіх інших творах — у найбільш зручному для розпізнавання місці.

5. ВИКОРИСТАННЯ КАРТОГРАФІЧНИХ ТВОРІВ

5.1. Будь-яке відтворення, тиражування, публікація чи інше використання картографічних творів не можуть бути здійснені без відповідного дозволу (ліцензії) особи, що має авторське право на ці твори, крім випадків їх вільного використання для наукових, архівних, особистих та деяких інших передбачених законодавством цілей особами, діяльність яких не спрямована на одержання прибутку.

5.2. Особа, яка має авторське право на картографічні твори, має право вимагати виплати винагороди за будь-яке використання її творів у формі одноразових або систематичних платежів, крім випадків їх використання, зазначених у п.5.1.

5.3. Умови використання картографічних творів, які є об'єктом авторського права фізичних осіб та майнових прав юридичних осіб всіх форм недержавної власності, встановлюється авторським договором між автором або особою, що має авторське право, і користувачами.

Договір вважається укладеним, якщо сторонами досягнуто згоди щодо всіх суттєвих його умов (спосіб використання твору, розмір і порядок виплати винагороди, термін дії договору тощо). Умови договору, що погіршують становище авторів порівняно зі становищем, передбаченим законодавством, є недійсними.

5.4. Порядок використання картографічних творів, майнові права на які належать юридичним особам всіх форм державної власності, та врегулювання правовідносин, пов'язаних з їх використанням, встановлюється на рівні урядових або відомчих рішень відповідними міністерствами, відомствами чи установами, в компетенції яких знаходиться управління майновими правами на ці твори, з дотриманням вимог законодавства з авторського права та цього Положення.

5.5. Використання картографічних творів, які містять інформацію з обмеженим доступом, регулюється відповідними законодавчими чи відомчими нормативними актами, що визначають правовий режим доступу до цієї інформації.

5.6. Передача громадянами і юридичними особами всіх форм власності картографічних творів до державних архівів, фондів, баз і банків даних, включаючи обов'язкову передачу їх копій, здійснюється зі збереженням авторського права на ці твори, незалежно від форми і способу їх подальшого використання.

5.7. Органи і служби, яким передаються картографічні твори на зберігання, обробку чи

архівацію, несуть повну відповідальність за порушення прав авторів та осіб, що мають авторське право згідно із законодавством.

5.8. Державний нагляд та контроль за дотриманням суб'єктами ліцензування картографічних робіт, вимог законодавства з авторського права та цього Положення здійснює Інспекція державного геодезичного нагляду Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України.